

Dosarul nr. 2ra-785/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicole Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Popa împotriva lui Ion Bîrca cu privire la încasarea sumei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul efectiv, a dobânzii de întârziere, a compensației pentru prejudiciul moral cauzat și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu și de Ion Popa și menținută hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 25 septembrie 2014, Ion Popa a depus cerere de chemare împotriva lui Ion Bîrca cu privire la încasarea sumei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul efectiv, a dobânzii de întârziere, a compensației pentru prejudiciul moral cauzat și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este proprietarul autovehiculului de model Honda CRV, cu n/î XXXXX, care la 30 ianuarie 2014, a fost deteriorat de către Ion Bîrca în urma producerii unui accident în traficul rutier, eveniment produs ca urmare a încălcării de către Ion Bîrca a normelor de siguranță a traficului rutier în timp ce conducea autovehiculul de marca Volkswagen Sharan, cu n/î XXXXX, care îi aparține cu drept de proprietate.

A menționat că autoritățile competente au constatat circumstanțele producerii accidentului rutier și au stabilit vinovăția lui Ion Bîrca în producerea

acestuia, fiind întocmit și un proces-verbal cu privire la contravenție și aplicată sancțiunea corespunzătoare.

A precizat că Ion Bîrca a recunoscut vinovăția în producerea accidentului rutier și s-a obligat să-l despăgubească integral pentru prejudiciul cauzat, însă nu a plătit în întregime despăgubirea pentru prejudiciile cauzate.

A indicat reclamantul că prin fapta sa ilicită, Ion Bîrca i-a deteriorat grav autovehiculul, lista daunelor cauzate fiind stabilită în extrasul din dosarul de daune nr. 85 din 5 februarie 2014, eliberat de compania de asigurări „Moldcargo” SA.

A comunicat că din cauza divergențelor apărute în legătură cu costul real al lucrărilor de reparație pentru restabilirea autovehiculului a fost nevoit să apeleze la serviciile unui expert judiciar care, prin constatarea tehnico-științifică nr. 011st din 22 august 2014, a stabilit că costul de fapt al lucrărilor de reparație pentru restabilirea automobilului avariat, cu calcularea cheltuielilor pentru consumul materialelor și costul pieselor de înlocuire constituie suma de 46 623 de lei.

A afirmat că Ion Bîrca a plătit doar suma de 7 096 de lei, prin intermediul companiei de asigurări, datorând diferența ce constituie suma de 39 527 de lei, iar suma totală, cu titlu de prejudiciu efectiv, se ridică la 42 127 de lei.

De asemenea, a menționat că prin fapta ilicită și cumulul tuturor circumstanțelor aferente accidentului propriu-zis, i-au fost cauzate și prejudicii morale considerabile.

A precizat că Ion Bîrca este obligat să-l despăgubească pentru prejudiciile cauzate și că acestor obligații pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 10, 11, 14, 514, 585, 619, 1398, 1410, 1416, 1422, 1423 Cod civil, art. 26 din Constituția RM, art. 6 paragraful 1 din CEDO, art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la CEDO, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Ion Bîrca în beneficiul lui a sumei de 42 127 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul efectiv, a compensației pentru prejudiciul moral cauzat, a dobânzii de întârziere pentru întreaga perioadă de întârziere a executării obligației de plată a despăgubirilor și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 21 august 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu SA „Moldcargo”.

La 3 decembrie 2018, Ion Popa a depus cerere privind concretizarea revendicărilor în acțiune, prin care a solicitat admiterea acesteia, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a sumei de 27 363 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul efectiv, a sumei de 24 515,75 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de întârziere a executării obligației de plată a sumei datorate (31 ianuarie 2014 – 30 noiembrie 2018), a compensației pentru

prejudiciul moral cauzat în mărime de 25 000 de lei și a sumei de 9 150 de lei cu titlu de cheltuieli pentru judecarea cauzei.

Prin hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Ion Bîrca în beneficiul lui Ion Popa cu titlu de compensație a prejudiciului moral cauzat suma de 7 000 de lei și cheltuielile de judecată, inclusiv cele pentru asistență juridică în mărime de 2 500 de lei, iar în total suma de 9 500 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost încasată de la Ion Bîrca în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 210 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2019, au fost respinse apelurile declarate de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu și de Ion Popa și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au statuat că raportul juridic litigios dedus judecării este guvernat de prevederile Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, conform cărora drepturile persoanei pătubite se exercită față de asigurătorul de răspundere civilă auto, iar angajamentul asumat prin înscris de către Ion Bîrca la 30 ianuarie 2014, pe care și-a întemeiat acțiunea reclamantul, nu poate fi pus la baza raportului juridic obligațional între părți.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că suma de 7 000 de lei atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege, fiind suficientă pentru acoperirea prejudiciului moral cauzat ca urmare a faptului ilicit produs de Ion Bîrca, care nu a respectat prevederile din Regulamentul Circulației Rutiere și a accidentat autovehiculul în care se afla Ion Popa.

Astfel, au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că Ion Popa a suportat un prejudiciu moral, manifestat prin stare de stres, neliniște, neputință, anxietate și pierderea calității vieții și a speranței de viață pe fonul nervos survenit, ce constituie consecințe negative cu caracter moral al accidentului rutier.

La fel, prima instanță și instanța de apel au considerat că compensația pentru prejudiciul moral în mărime de 25 000 de lei, solicitată spre încasare de către Ion Popa, este exagerată și încalcă principiul echității, constituind un venit nejustificat pentru acesta.

La 11 ianuarie 2020, Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și a deciziei Curții de Apel, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

A considerat neîntemeiată hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel privind încasarea din contul lui a sumei de 7 000 de lei cu titlu de compensație a prejudiciului moral.

A reiterat că prejudiciul moral este perceput ca fiind consecința negativă, nesuscetibilă de evaluare pecuniară, care rezultă din lezarea unui drept sau interes nepatrimonial (cum ar fi dreptul la integritate corporală, la sănătate, etc.) și constă în moarte, dureri fizice sau psihice cauzate prin vătămarea integrității corporale sau a sănătății, atingerea onoarei sau reputației cauzate unei persoane.

A menționat că la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să se ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămăte, cât și datele obiective care certifică acest fapt, în special importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale, durata și intensitatea durerilor psihice sau fizice, tulburările și neajunsurile suferite de victima prejudiciată moral, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc., și felul vinovăției, intenția, imprudența persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

A opinat că instanțele judecătorești au aplicat eronat legea și anume, prevederile art. 1416 alin. (2), (4), 1422, 1423 alin. (1), (2) Cod civil în vederea adjudecării prejudiciului moral intimatului, or concluziile instanței cu privire la cauzarea vătămărilor corporale și implicit a suferințelor fizice și psihice sunt bazate exclusiv pe declarațiile intimatului, fără a fi administrate probe în acest sens.

La 6 aprilie 2020, în adresa lui Ion Popa, avocatului Iulia E. Iorga și SA „Moldcargo” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ion Bîrca, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 88 vol. II), fiind recepționată de către SA „Moldcargo” la data de 9 aprilie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 89 vol. II), corespondența expediată în adresa lui Ion Popa și avocatului Iulia E. Iorga a fost returnată de către oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” și respectiv, „plecat” (f. d. 90-91).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 11 noiembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 77 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 ianuarie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Bîrca, reprezentat de avocatul Viorel Cucu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicole Craiu